

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

24.10.2019 р.

м. Львів

№ 63/73-р/к

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Виконавчим комітетом Перемишлянської міської ради прийнято рішення від 22.03.2018 № 43 «Про погодження калькуляцій та кошторисів витрат на виготовлення технічних умов, погодження проектів, опломбування та розпломбування лічильників, вентелів та водяних кранів, послуг по вивезенню нечистот та послуг екскаватора» (далі – Рішення № 43), яким легітимізовано отримання МКП «Перемишлянсьководоканал» неправомірної плати із споживачів м. Перемишляни за послуги з виготовлення технічних умов та опломбування лічильника води, що не передбачено жодними нормативно-правовими актами України.

За результатами розгляду справи № 63/3-07-31-2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції адміністративна колегія (далі - Колегія) Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) визнала дії виконавчого комітету Перемишлянської міської ради щодо прийняття Рішення № 43, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Перемишляни, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Колегія, розглянувши матеріали справи № 63/3-07-31-2019 про порушення виконавчим комітетом Перемишлянської міської ради законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання Третього відділу досліджень і розслідувань Відділення від 03.10.2019 № 63-03/165п (далі - подання),

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

(1) Розпорядженням адміністративної колегії (далі - Колегія) Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 23.05.2019 № 63/38-рп/к розпочато розгляд Справи № 63/3-07-31-2019 за ознаками вчинення виконавчим комітетом Перемишлянської міської ради порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної

конкуренції», у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Перемишляни, що полягає у легітимзації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

(2) Листом від 23.05.2019 № 63-02/2186 Відділення повідомило Відповідача про початок розгляду Справи № 63/3-07-31-2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке отримано 28.05.2019 року (поштове повідомлення відправлення за № 7900058259795).

(3) Листом від 04.10.2019 № 63-02/3819 Відповідачеві надіслано Подання з попередніми висновками у справі від 03.10.2019 № 63-03/165п.

(4) Відповідач на подання з попередніми висновками у справі пояснень чи зауважень і не надав.

(5) 24.10.2019 Відділення провело слухання у справі за участю представників Відділення.

2. ВІДПОВІДАЧ

(6) Відповідачем у справі є виконавчий комітет Перемишлянської міської ради: місцезнаходження: вул. Галицька, 50, м. Перемишляни, Перемишлянський район, Львівська область, 81200; ідентифікаційний код юридичної особи виконавчого комітету Перемишлянської міської ради: 04056173.

(7) Виконавчий комітет Перемишлянської міської ради включений до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно - правовою формою – орган місцевого самоврядування.

Основним видом діяльності виконавчого комітету Перемишлянської міської ради є «Державне управління загального характеру» (КВЕД 84.11).

(8) У розумінні абзацу 11 статті 1, статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет Перемишлянської міської ради є органом місцевого самоврядування.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО

(9) Законом України «Про житлово-комунальні послуги» визначено основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між їхніми виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки.

Відповідно до частини 2 пункту 3 статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», до повноважень органів місцевого самоврядування належить, зокрема, встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону. Виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

(10) Згідно з статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до **власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг), транспортні та інші послуги.**

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

(11) З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, на підставі статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) провело дослідження діяльності суб'єктів господарювання на означеному ринку.

(12) Для з'ясування питання, яким чином на даний час, суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення здійснюється надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення фізичним та юридичним особам, Відділення надіслало Перемишлянській міській раді вимогу про подання інформації від 16.11.2018 № 63-02/2739в.

(13) Виконавчий комітет Перемишлянської міської ради листом від 26.11.2018 № 1060 подав до Відділення копію листа - звернення (повний пакет документів) міського комунального підприємства «Перемишляниводоканал» (далі - МКП «Перемишляниводоканал») (лист від 20.02.2018 № 117) щодо погодження калькуляцій та кошторисів витрат на виготовлення технічних умов, погодження проектів, опломбування та розпломбування лічильників, вентелів та водяних кранів, послуг по вивезенню нечистот та послуг екскаватора, на підставі яких було прийнято рішення від 22.03.2018 № 43 «Про погодження калькуляцій та кошторисів витрат на виготовлення технічних умов, погодження проектів, опломбування та розпломбування лічильників, вентелів та водяних кранів, послуг по вивезенню нечистот та послуг екскаватора» (далі - Рішення № 43).

Додатками до Рішення № 43 погоджено вартість таких послуг, а саме:

- «Розпломбування вентелів та водяних кранів в кількості 1 штука» - 73,20грн. (Додаток № 1);
- «Опломбування вентелів та водяних кранів в кількості 1 штука» - 76,43грн. (Додаток № 2);
- «Опломбування вентелів та водяних кранів в кількості 2 штуки» - 95,00грн. (Додаток № 3);
- «Опломбування вентелів та водяних кранів в кількості 3 штуки» - 113,60грн. (Додаток № 4);
- «Кошторис витрат на виготовлення технічних умов та опломбування лічильника води» - 349,00грн. (Додаток № 5);
- «Кошторис витрат на виготовлення технічних умов та опломбування 2-х лічильників води» - 367,57грн. (Додаток № 6);

- «Калькуляція на послуги по вивезенню нечистот виконані машиною ГАЗ-53(ас машина) (паливо замовника) по м. Перемишляни» - 478.10грн. (Додаток № 7);
- «Калькуляція на послуги по вивезенню нечистот виконані машиною ГАЗ-53(ас машина) по м. Перемишляни» - 599.81грн. (Додаток № 8);
- «Калькуляція на послуги екскаватора для організацій та інших осіб» - 607.67грн./Год. (Додаток № 9);
- «Калькуляція на виготовлення технічних умов та погодження проектів по МКП «Перемишлянводоканал» (Додаток № 10);

виготовлення техумов на підключення окремих комунальних будинків, об'єктів соціального побуту, торгових, громадського харчування, кооперативів, спільних підприємств, лікувальних і курортних закладів та інших споживачів до мереж водопроводу і каналізації – 2916.41грн.;

виготовлення техумов на підключення приватних будинків до мереж водопроводу і каналізації – 1481.38грн.;

довідка-дозвіл на прийняття в експлуатацію житлових будинків, окремих цехів підприємств, організацій – 408.84грн.

(14) Зазначасмо, що Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» визначено:

- **абонентський облік вузла обліку** (далі - **абонентський облік**) - процедура реєстрації та періодичний огляд вузлів обліку для використання показань вузлів обліку з метою комерційного або розподільного обліку (стаття 1);

- **оснащення будівель вузлами комерційного обліку, оснащення окремих приміщень у будівлях вузлами розподільного обліку/приладами** - розподілювачами теплової енергії та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, та не потребує розроблення проектної документації, видачі технічних умов та інших вимог до встановлення вузла комерційного чи розподільного обліку, погодження з державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, оператором зовнішніх інженерних мереж, виконавцем відповідної послуги (стаття 3, 4).

- прийняття приладу обліку на абонентський облік здійснюється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства (стаття 6).

(15) Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, що затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190 та зареєстровані у Міністерстві юстиції України 7 жовтня 2008 за № 936/15627 (із внесеними змінами та доповненнями, далі – Правила №190), визначено порядок користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення населених пунктів України.

Відповідно до пункту 4.1 Правил № 190, для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови.

Технічні умови мають містити графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць приєднання до них об'єкта будівництва.

Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів

з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів - підвищувачів тиску.

(16) Згідно з пунктом 9 Правил надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (зі змінами) (далі - Правила № 630), що регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, і фізичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого постачання холодної води і водовідведення, у квартирі (будинку садибного типу) роботи з установа засобів обліку води і теплової енергії (далі - квартирні засоби обліку) проводяться спеціалізованою організацією, виконавцем, виробником чи постачальником за рахунок коштів споживача.

Отже, Правилами № 630 обов'язків (прав) Споживача (власника приватного житлового будинку) чи Виконавця не передбачено умов, зокрема, щодо обов'язкового отримання технічних умов на встановлення приладів обліку води та справляння плати за них.

(17) Порядок прийняття приладу обліку на абонентський облік, що затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 12.10.2018 № 270 (далі - Порядок № 270) встановлює процедуру прийняття на абонентський облік вузлів комерційного обліку та вузлів розподільного обліку теплової енергії та водопостачання, зокрема:

- вузол розподільного обліку/прилад - розподілювач теплової енергії, встановлений у приміщенні будівлі, приймається на абонентський облік виконавцем відповідної комунальної послуги або визначеною власником (співвласниками) іншою особою, яка здійснює розподіл обсягів комунальних послуг між споживачами протягом 14 календарних днів з дня надходження відповідного звернення від власника (співвласників) будівлі (для приміщення у будівлі, яке не є самостійним об'єктом, нерухомого майна) або власника відповідного приміщення (якщо окреме приміщення у будівлі є самостійним об'єктом нерухомого майна) (пункт 1 розділу III);

- опломбування вузла розподільного обліку (його засобу вимірювальної техніки, запірної арматури) / приладу - розподілювача теплової енергії та запірної арматури опалювального приладу, на якому встановлено прилад - розподілювач теплової енергії, здійснюється пломбами виконавця відповідної комунальної послуги, визначеної власником (співвласниками) іншої особи, яка здійснює розподіл обсягів комунальних послуг між споживачами.

Дата опломбування та початкові показання приладів обліку вузла розподільного обліку (приладу - розподілювача теплової енергії) зазначаються в акті про прийняття вузла розподільного обліку / приладу - розподілювача теплової енергії на абонентський облік.

Отже, згідно з Порядком № 270, при прийнятті на абонентський облік приладів обліку не передбачено умов, зокрема, щодо прав чи обов'язків споживача (власника) стосовно справляння плати за послуги з опломбування, оскільки послуга з опломбування - є реєстраційною послугою, яка здійснюється

пломбами виконавця та за заявою споживача в 14-денний строк приймається на облік.

(18) Отже, підсумовуючи вищенаведене, жодними чинними нормативно-правовими актами України, зокрема, Законом України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», Правилами № 190, Правилами № 630, Порядком № 270 **не передбачено умов, зокрема, щодо виготовлення технічних умов на встановлення приладів обліку води, опломбування та, відповідно, справляння плати за дані послуги.**

(19) Зазначаємо, що відповідно до статті 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.

(20) Відповідно до статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів, зокрема, міських рад в галузі бюджету, фінансів і цін віднесено встановлення в порядку і межах визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, які встановлюються Національною комісією регулювання ринку комунальних послуг України) транспортні та інші послуги, які надаються підприємствами та організаціями комунальної власності відповідної територіальної громади, а також здійснення відповідно до закону контролю за дотриманням цін і тарифів.

(21) Виконавчий комітет у відповідності із пунктом 1 статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є виконавчим органом міської ради – органу місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами. Органи місцевого самоврядування відповідно до статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких, діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

(22) Так, виконавчим комітетом Перемишлянської міської ради прийнято Рішення № 43, яким погоджено «Кошторис витрат на виготовлення технічних умов та опломбування лічильника води» (Додаток № 5) та «Кошторис витрат на виготовлення технічних умов та опломбування 2-х лічильників води» (Додаток № 6), що не передбачено жодними нормативно - правовими актами України, зокрема, Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, Правилами надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та Порядку прийняття приладу обліку на абонентський облік.

(23) Отже, виконавчий комітет Перемишлянської міської ради, прийнявши Рішення № 43, фактично легітимізував отримання МКП «Перемишляниводоканал» неправомірної плати із споживачів м. Перемишляни за послуги з виготовлення технічних умов та опломбування лічильника води в розмірі 349,00 грн., за послуги з виготовлення технічних умов та опломбування 2-х лічильників води - 367,57 грн., що не передбачено нормативно-правовими актами України (тобто, легітимовано дії МКП «Перемишляниводоканал», які кваліфікуються за частиною 1 статті 13 і пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

(24) Слід зазначити, що відповідно до наданої інформації МКП «Перемишляниводоканал» (лист від 16.01.2019 № 32), кількість виданих комунальним підприємством технічних умов та опломбування лічильника води становила: 2017 рік – 26 шт., 2018 рік – 19 шт., кількість виданих технічних умов та опломбування 2-х лічильників води у 2018 році – 2шт. При цьому, МКП «Перемишляниводоканал» здійснювало видачу технічних умов на встановлення приладів обліку води та опломбування абонентам, які є приєднані до мереж централізованого водопостачання та водовідведення і бажали встановити прилади обліку води (2017р. – 17шт., 2018 – 21шт.).

МКП «Перемишляниводоканал» повідомило Відділенню, що визначення плати за послугу з опломбування приладів обліку води передбачено рішенням виконавчого комітету Перемишлянської міської ради № 43 від 22.03.2018р.

Отже, надання виробником послуг з централізованого водопостачання та водовідведення МКП «Перемишляниводоканал» та відповідно, отримання споживачами послуг на виготовлення технічних умов та опломбування лічильника води, послуг на виготовлення технічних умов та опломбування 2-х лічильників води – не передбачено жодними нормативно-правовими актами України.

5. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ТА ВИСНОВКИ

(25) Легітимація порушень законодавства про захист економічної конкуренції передбачає підтвердження правомірності протиправних діянь іншого державного органу або суб'єкта господарювання актом органу влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-господарського управління та контролю.

(26) Діяння, передбачені статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», не мають самостійного антиконкурентного ефекту. Однак, вони роблять більш імовірними або посилюють суспільно шкідливі наслідки тих порушень законодавства про захист економічної конкуренції, для вчинення яких вони створюють умови.

(27) Таким чином, дії виконавчого комітету Перемишлянської міської ради щодо прийняття Рішення № 43, яким погоджено кошторис витрат на виготовлення технічних умов та опломбування лічильника води (Додаток № 5, Додаток № 6) для споживачів м. Перемишляни є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Перемишляни, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

(28) Слід зазначити, що під час провадження справи, Відділення надіслало виконавчому комітетові Перемишлянської міської ради вимогу про подання інформації від 29.08.2019 № 63-02/3283 стосовно питання чи є діючим, на даний час, Рішення № 43 та чи вносились будь-які зміни чи доповнення тощо.

(29) Виконавчий комітет Перемишлянської міської ради листом від 06.09.2019 № 814 повідомив Відділення такі відомості:

«...виконавчий комітет Перемишлянської міської ради повідомляє, що рішення виконавчого комітету Перемишлянської міської ради від 22.03.2018 № 43 «Про погодження калькуляцій та кошторисів витрат на виготовлення технічних умов, погодження проектів, опломбування, розпломбування лічильників, вентелів та водяних кранів, послуг по вивезенню нечистот та послуг екскаватора» на даний час, є діючим.

Рішенням виконавчого комітету Перемишлянської міської ради від 20.06.2019 № 88 внесено зміни до рішення виконавчого комітету Перемишлянської міської ради від 22.03.2018 № 43 «Про погодження калькуляцій та кошторисів витрат на виготовлення технічних умов, погодження проектів, опломбування, розпломбування лічильників, вентелів та водяних кранів, послуг по вивезенню нечистот та послуг екскаватора». Копія рішення додається.»

(30) Виконавчим комітетом Перемишлянської міської ради надано копію рішення від 20.06.2019 № 88, яким, враховуючи розпорядження Колегії від 23.05.2019 № 63/38-рп/к, внесено зміни до Рішення № 43, зокрема, додаток № 5 «Кошторис витрат на виготовлення технічних умов та опломбування лічильника води» та додаток № 6 «Кошторис витрат на виготовлення технічних умов та опломбування 2-х лічильників води» виключено.

(31) Отже, матеріалами справи доведено, що дії виконавчого комітету Перемишлянської міської ради щодо прийняття Рішення № 43, яким погоджено кошторис витрат на виготовлення технічних умов та опломбування лічильника води (Додаток № 5, Додаток № 6) для споживачів м. Перемишляни є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Перемишляни, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи вищенаведене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення, пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), що затверджені розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, яке зареєстроване у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (із змінами), Колегія

ПОСТАНОВИЛА:

1. визнати, дії виконавчого комітету Перемишлянської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи – 04056173) порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (прийняття Рішення № 43, яким було погоджено кошторис витрат на виготовлення технічних умов та опломбування

лічильника води (Додаток № 5, Додаток № 6) для споживачів м. Перемишляни), що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Перемишляни, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

У разі незгоди відповідач має право оскаржити рішення до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова Колегії

Р. Лещишин